

De 'Strandloper' digitaal en op Natuurtijdschriften.nl

Kees Erkelens, Gab de Croock, Hein Verkade

Stoffige archieven

Dit verhaal start ruim 50 jaar geleden met een waarneming door Dick Passchier van een biddende Boomvalk in de Noordduinen. Biddend jagen is bekend van Torenvalken, niet van Boomvalken. Hij beschreef dit opmerkelijke fenomeen in tijdschrift 'Het Vogeljaar' in 1969. Het verdween vervolgens in het grote stoffige archief.

In 2011 fietst Christiaan Both over de Dwingelose Heide en ziet daar tot zijn stomme verbazing een biddende Boomvalk. Hij schrijft hierover in 'de Takkeling' met een opsomming van oudere waarnemingen samengesteld door Rob Bijlsma. De oudste waarneming was uit 1975 en Rob had het zelf maar één keer waargenomen, voorwaar een zeldzaamheid.

Een jaar later komt Rob terug op zijn opsomming want hij had een oudere waarneming gevonden van ene DJ Passchier uit Noordwijk in 1969! Hij verzucht dat het toch wel erg jammer is dat zoveel informatie in stoffige archieven onvindbaar is geworden en breekt een lans voor het ontsluiten van al die archieven door zoveel mogelijk regionale tijdschriften te digitaliseren.

Hoe zit dat eigenlijk met onze eigen 'Strandloper'?

In 2016 bestaat onze vereniging 50 jaar en verschijnt het dubbeldikke jubileumnummer van 'de Strandloper'. Om dit te kunnen samenstellen moeten alle oude strandlopers worden doorgenomen. Jan Jacobs blijkt een compleet archief van alle strandlopers in zijn bezit te hebben. Hij had ze van de papierenvermieting gered!

Op zoek naar informatie

Enkele jaren geleden ben ik op zoek naar informatie over Kuif- en Tafeleenden. Dan duik je eerst in je eigen tijdschriftenarchief, maar dat is onbegonnen werk. Dus achter de computer en 'kuifeend tafeleend' door de zoekmachine gehaald. Er gaat een wereld voor je open. Talloze suggesties verschijnen in een lange rij. De bron blijkt vaak 'Natuurtijdschriften.nl' te zijn. Nooit van gehoord en dus verder op zoek. Wie zit daarachter en wie doen eraan mee? Na wat telefoontjes blijkt Naturalis de organisator en verzamelpunt te zijn en er staan inmiddels heel wat landelijke tijdschriften in het bestand, en zelfs één regionaal blad, 'de Fitis' van onze zustervereniging uit Haarlem. Zou daar dan ook

een kans liggen voor de Noordwijkse club? Dan kom je in contact met Tonny de Wit die het geheel namens Naturalis begeleidt. Hij is meteen enthousiast en 'de Strandloper' is welkom! Maar ja hoe doe je dat en hoe denkt onze vereniging hierover? Eerst Kees Erkelens eens vragen, die vindt het een goed idee en even later blijkt ook het bestuur enthousiast.

Aan het werk

Kees en Hein maken een afspraak met Tonny in Leiden om eens te kijken hoe een en ander in zijn werk gaat. Nou dat blijkt nogal wat tijd te gaan kosten. We moeten alles zelf aanleveren in de juiste formats. Maar bij problemen mogen we altijd om raad vragen. Dat klinkt bemoedigend. Van alle artikelen uit 'de Strandloper' moeten pdf's worden gemaakt. Dat werk is voor elke strandloper weer anders. Tot eind jaren tachtig stencilden we de strandloper zelf. In de vijftien jaar daarna werd het tijdschrift gedrukt. De afgelopen vijftien jaar werd de strandloper door Kees eerst op de computer opgemaakt en daarna gedrukt.

Het maken van pdf's over die laatste periode blijkt niet zo'n probleem voor Kees. Maar de oudere jaargangen moeten eerst gescand worden. Gab de Croock wil die klus op zich nemen. Al gauw blijken de oudste gestencilde strandlopers van voor 1989 ongeschikt om door een moderne zoekmachine op de juiste wijze gelezen te worden. Dus kruipt Gab achter de computer en typt alle oude strandlopers opnieuw! Ondertussen zet Hein alle losse artikelen in een Excel-bestand voorzien van alle benodigde informatie. Kees koppelt daarna zijn pdf-bestanden aan de Excel-bestanden en stuurt die naar Tonny. En dan maar afwachten of we alles goed hebben gedaan. Op enkele foutjes na blijkt dit het geval en inmiddels staat de hele 'Strandloper' op Natuurtijdschriften.nl! De klus is in precies twee jaar geklaard. We hebben nu de Strandloper zowel op papier als digitaal compleet. Ook op onze eigen site zijn alle oude jaargangen in te zien. Via het kopje 'Publicaties' en 'de Strandloper' klik je op 'ons archief'.

Het is een verbetering op diverse vlakken. Ten eerste is het hele archief digitaal voorhanden en is het bewaren van een papieren archief minder belangrijk geworden. Natuurlijk wordt het complete archief van Jan, al is het maar uit nostalgie, gekoesterd.

Ten tweede is het archief van 'de Strandloper' nu toegankelijk voor iedereen. Alles wat in de afgelopen vijftig jaar is gepubliceerd kan worden ingezien en gebruikt.

Kijk zelf ook eens op de site natuurtijdschriften.nl en zoek wat op. Dat heb ik samen met Dick Passchier gedaan. We

hebben zijn naam door de zoekmachine gehaald en ja hoor daar kwam zijn biddende Boomvalk tevoorschijn. Maar nog leuker was zijn reactie op het overzicht van de artikelen die hij de afgelopen vijftig in 'de Strandloper' heeft geschreven 'Joh zijn dat er zoveel! En ja dat is ook zo, over al die zaken heb ik ooit wat geschreven, wat leuk, dat was ik allang vergeten.....'.

